

3–4. évfolyam

Az alsó tagozat végéig az írás és olvasás elemeinek elsajátítása, a betűk megismerése történik, minden esetben a már megismert betűk folyamatos ismétlésével, gyakorlásával.

Az olvasás-írás tantárgy betűismertetése elsősorban a tő/kiinduló-írásos betűtípus megismertetését célozza meg, ezzel párhuzamosan megtörténhet a nagybetűs alak bemutatása, amelyet a tanulók gyakran hamarabb megjegyeznek általánosabb előfordulása miatt.

Az írás tantárgy a sajátos nevelési igény miatt speciális, a láthatósági szempontokat figyelembe vevő, nagyobb vonalközbe történő, fokozatosan csökkenő vonalméretű füzetet igényel, a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó íróeszközzel.

Az erkölcsi nevelés területén a tantárgy fontos szerepet játszik az alapvető viselkedési szabályok betartásának megalapozásával, a türelmes feladatvégzés és a társakra való odafigyelés kialakításával, a tanszerek és eszközök rendezettségére neveléssel és az írásbeli munka minőségének fejlesztésével.

A nemzeti azonosság tudat, hazafias nevelés fejlesztését az alapvető téri relációkban való eligazodás fejlesztése, a népi mondókák és rövid versek megismerése segíti.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés területén fontos az iskolai házirend szabályainak megismerése, törekvés a szabályok minél önállóbb betartására.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése a minél jobb teljesítmény elérésére törekvéssel, az önellenőrzés iránti igény kialakításával, feladathelyzetekben a társakkal való együttműködés fejlesztésével, egymás munkájának tiszteletben tartásával, és a türelmes várakozásra neveléssel valósul meg.

A tantárgy a tanulás tanítását a tanulás iránti érdeklődés felkeltésével, az egyénre szabott feladatok megoldására törekvéssel segíti.

Kiemelt szerepet játszik a tantárgy az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület fejlesztésében, az írásos kommunikáció megértése iránti igény kialakításával, a beszéd vagy más kommunikációs forma árnyaltabbá, tudatosabbá tételével, a magyar nyelv hangjai és a tanult betűformák egyeztetésével, szavakban a tanult hangok felismerésével és a képek, tárgyak, szóképek egyeztetésével.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztését segíti a közös szabályjátékokban való motivált részvétel, és feladatvégzésekben a saját és mások teljesítményének értékelésében való aktív részvételre nevelés.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia megalapozását segíti a környezet iránti érdeklődés fenntartásával, a közös játékokban történő aktív kezdeményezéssel és feladatvállalással az írott vagy képes információk megismerésében, és az aktív részvétellel az önellenőrzésben, értékelésben.

3. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Beszédfejlesztés	Órakeret 5 óra + 1 óra gyakorlás
Előzetes tudás	Hangzódifferenciálás.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hangszintézis képességének kialakítása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Törekedni az érthető beszédre, figyelmeztetés után a hibák javítására. – Kezdőhang alapján szavakat differenciálni. – Szókincset bővíteni, tudatosabb, árnyaltabb beszéd, az új szavakat szókincsbe építeni. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Beszédtechnika fejlesztése. – Hang kiemelése. – Szókincsbővítés. – Ritmusfejlesztés. <p><i>Tevékenység</i></p> <p>Kezdőhang és befejező hang leválasztása. Hangoztatás. Szótagolás, rövid és hosszú szótagok, szavak ritmikus tapsolása. Versek, mondókák, dalszövegek értelmezéssel. Személyes élmények felidézése.</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> logopédiai feladatok, szókincsbővítés.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmusgyakorlatok.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Magánhangzó, Hang, szó, mondat. Megszólítások, köszönések. <i>Megfelelő hangerő, megfelelő hanghordozás.</i>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Térorientációs gyakorlatok	Órakeret 10 óra + 1óra gyakorlás
Előzetes tudás	Egyszerűbb soralkotások.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Téri fogalmak helyes használata (elől-hátul, közel-távol).	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Emlékeztető segítségével a bal-jobb oldalt, illetve irányt differenciálni. – A balról jobbra haladást rögzíteni, és spontán módon alkalmazni soralkotás alkalmával. – Eltérő nagyságú bábuval megfelelő számú és irányú lépést tenni (kis segítséggel). 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Lateralitás gyakorlása. – Soralkotások. – Helymeghatározás tanteremben, udvaron, eseményképen, rajzon. – Lépegetés társasjáték-táblán. – Játékos feladatok. – Képolvasás. 	<p><i>Játékra nevelés:</i> szabályjáték, társasjáték.</p> <p><i>Számolás-mérés:</i> tájékozódás, térbeli viszonyok, összefüggések felismerése.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – A megadott instrukciók követése, társak türelmes figyelemmel kísérése. – 	<p><i>Tevékenységek</i> Bal-jobb megállapítása, jelölése. Sorok átrendezése, új tagok beillesztése (gyerekek, játékok). Képolvasás, kép kiegészítése meghatározott helyeken (rajz, nyomda). Közös társasjáték, lépés bábuval. Tárgyak eldugása, megkeresése. Adott sor és oszlop („emelet, lakás”) jelölése bábuval, rajzzal.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Páros testrészek. Alsó, felső, szomszédok. Sor eleje, vége, közepe. Téri relációk. Külső és belső tulajdonságok.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Finommozgások fejlesztése		Órakeret 10 óra + 1óra gyakorlás
Előzetes tudás	Kézdominancia.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megfigyelések, látási differenciálás fejlesztése. Íráskészség alapozása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Ügyesítő gyakorlatokat végezni mindkét kézzel. – Az irányokra vonatkozó utasításokat megérteni és követni. – Egyszerű ábrákat másolni a tábláról. Szabad kézzel felismerhető ábra rajzolása. – 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ujjgyakorlatok. – Irányok megkülönböztetése síkban. – Vonalvezetési gyakorlatok. Iránymozgás. <p><i>Tevékenységek</i> Zongorázás, kopogás, tevékenységek apró tárgyakkal, tépésmozaik készítés. Eseménykép figurái a középponthoz, illetve egymáshoz viszonyítva. Ceruzával haladás ábrák, párhuzamosok között.</p>	<p><i>Ábrázolás-alakítás:</i> formázások különböző anyagokból, gyurmázás, daratábla, homok. Eltérő vastagságú íróeszközökkel festés, rajzolás.</p>	
Kulcsfogalmak/	Tevékenységek (csipegetés, sodrás, csavarás...). Kösd össze!, Karikázd		

fogalmak	be!, Húzd alá!, Húzd át! utasítások.
-----------------	--------------------------------------

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése		Órakeret 9 óra + 1 óra gyakorlás
Előzetes tudás	Egy pontra fixálás.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Mozgó figura követése szemmel.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Próbálkozni megfelelő erővel a jó irányba dobni. – Szimpla csomó kötése, meghúzása. Minta után stabil építményt készíteni különböző építőelemekből. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Célba dobás. – Csomókötés. – Építés. – Soralkotások. – Kép összeillesztése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Táblai ábrák célzása babzsákkal, papírrepülővel. Babaruhára, fűző-játékra csomó kötése. Építés önállóan és minta után. Kártyák, dominó sorba rendezése vízszintes és függőleges irányban.</p>	<p><i>Mozgásnevelés:</i> labdás gyakorlatok.</p> <p><i>Életvitel és gyakorlat:</i> cipőfűzés, szalagkötés.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> didaktikus játékok.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Cél, irány, közelebb, távolabb, alsódobás, felsődobás fal, kerítés, oszlop, torony, sorok, oszlopok, szomszédok, következő;		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. Íráselemek tanítása		Órakeret 14 óra + 2óra gyakorlás
Előzetes tudás	Vizuális nyom észlelése és követése.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vonalrendszer megismerése, tájékozódás a vonalrendszerben.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	

<ul style="list-style-type: none"> – Az álló, fekvő és ferde vonalak differenciálása és megfelelő alkalmazása. – Felismerhetően egyszerű formák rajzolása (a sikertelen próbálkozások ne szegjék kedvét). – Betűelemeket átírni, differenciálni 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Álló, fekvő egyenes. – Kör-, kapu- és csészevonal. – Hurok- és horogvonalak. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Ritmikus sor 3-4 elemből (1 1 – 1 1 – 1 1).</p> <p>Betűelemek felismerése ábrákban. Ábrák kiegészítése, betűelemekkel.</p> <p>Nyitott és zárt forma differenciálása.</p> <p>Hurok- és horogvonal átírása, másolása. Rajz kiegészítése.</p>	<p><i>Ábrázolás-alakítás:</i> festés, rajzolás változatos eszközökkel.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> didaktikus játékok.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Egyenesekből kirakható jelek (+, –, relációs jel). Kezdőpont, egyező irány, ellenkező irány.</p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>7. Betűtanítás (a, i, í, o, ó, m, l)</p>		<p>Órakeret 27 óra + 3óra gyakorlás</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Vonalrendszer ismerete.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Rövid – hosszú biztos elkülönítése.</p>		
<p>Fejlesztési feladatok</p>	<p>Ismeretek – tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Egy-egy hang jelenlétét, hiányát felismerni erősen artikulált, ismert szavakban. – Együttműködve törekedni a minél tisztább kiejtésre. – Hangsúlyozott kezdőhangot kihallani ismert szóból. – Betűhöz megfelelő hangot, hanghoz betűt társítani. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Hangkihallási gyakorlatok. – Magánhangzók felismerése ajakállásról. – Kezdőhang leválasztása. – Ismerkedés az új betűkkel. – Betű felismerése szövegben. <p><i>Tevékenység</i></p> <p>Játékos hallásfigyelem-fejlesztő gyakorlatok.</p> <p>Hang kihallása szó elején, végén, közepén, kezdőhang kiemelése, önálló hangoztatása hosszan, röviden.</p> <p>Szájról olvasás (nevek, ismert</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> logopédiai gyakorlatok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmizálás.</p>	

	szavak), ajakállások utánzása. Ismert betű kiválasztása betűsorból, felismerése, hangoztatása nevekben, ismert szavakban. Ismert betűk alapján szó felismerése, egyeztetése képpel. Aktuális betű keresése újságban, utcai feliratokon. Szavak szótagolása, tapsolása. Tematikus szógyűjtés.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<i>Személyek, tárgyak meghatározása:</i> „Ki? Mi?” kérdések. Embert jelölő szavak (válaszok „ki?” kérdésre).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	8. Olvasás		Órakeret 27 óra + 3óra gyakorlás
Előzetes tudás	Tanult hangok biztos felismerése, kihallása.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rész – egész észlelése.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – A tanult betűt felismerni hallott és látott szóban. – A betűk kirakása, másolása megfelelő sorrendben. – Aktív részvétel a közös munkában. – Egyeztetni szóképeket tárgyakkal, tárgyképekkel. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűfelismerés. – Két betű összeolvasása. – Szógyűjtés kezdő szótaggal. – Tárgykép-szó egyeztetés ismert betűk alapján. – Versek, mondókák tanulása. <p><i>Tevékenység</i></p> <p>Ismert betűk keresése könyvben, újságban, utcai feliratokon. Szavak felismerése magánhangzók alapján. Azonos kezdőhangú szavak közül a két azonos betűvel kezdődőek kiválasztása, elemzése. Azonos szótaggal kezdődő szavak kiválasztása, értelmezése. Szavak felismerése körülírás és kezdőhang alapján. Versek, mondókák közös elmondása,</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> kifejező versmondás.</p>	

	ismert hangok, betűk kiemelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betű, szótag, szó, mondat. Szavak alakja, jelentése, írása, kiejtése. Kösd össze!, Karikázd be!, Húzd alá! stb. utasítások.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	9. Írás		Órakeret 27 óra + 3óra gyakorlás
Előzetes tudás	Betűformák észlelése nagymozgások és finommozgások segítségével.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megfelelő betűk és hangok biztos összekapcsolása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> – Az írás során a betű megfelelő méretben a megfelelő helyre kerüljön. – A sorokat, sorközöket és a haladási irányt betartani. – A betűket és hangokat biztosan felismerni és egyeztetni. 	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Betűforma vázolása. – Írás sorközbe távolságtartással. – Két betűs szavak átírása, másolása. – Betűk írása sorközbe. – Betűk, szótagok, szavak másolása és írása <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Betűalakítás padon, táblán, írólapon. Betű átírása és írása egyesével. Másolás előírásról, tábláról. Betűk írása egyenként, szóközzel. Szógyűjtés azonos magánhangzókkal, a magánhangzók leírása. Megadott kezdőbetűvel tematikus szógyűjtés.</p>	<p><i>Mozgásnevelés:</i> téri tájékozódás, alapmozgások.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Írólap tartása, betű helye, mérete, sor, vastag vonal, margó, kezdőhang – első betű. Hosszú, rövid hangok, jelölésük, szó, szótag, egy szótagú szavak.		

A fejlesztés várt	A tanuló képes soralkotás alkalmával spontán módon alkalmazni és
--------------------------	--

eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>rögzíteni a balról jobbra haladást.</p> <p>Képes szavakban a magánhangzót kihallani, adott magánhangzót megjelölni.</p> <p>Kialakul az előnyben részesített oldal tudatos használata.</p> <p>Képes szabad kézzel felismerhető ábrát rajzolni.</p> <p>Feladathelyzetben együttműködő, motiválható, képes figyelmét néhány percig a feladatra irányítani.</p> <p>Képes az íráselemek helyének figyelembevételével önállóan sort alkotni a vonalrendszerben.</p> <p>Képes betűelemeket átírni, differenciálni, felismerhetően másolni.</p> <p>Képes egyszerű szöveget (betűket), ábrákat másolni a tábláról.</p>
---	--